

Henry spenti bein

Fleiri ferðir havi eg fingið upp í nésina, at eg skal hava spent bein fyrri at ein »kristiligur« politiskur flokkur varð settur á stovn her í Føroyum. Um so er, at eg havi skuldið, so tyngir hetta als ikki mína samvitsku. Nei, eg haldi meg hava gjørt eina góða gerð, um so er, at mín er skuldið.

Tú beit kanska merki í, at eg setti orðið »kristiligur« í gáaseygum og eg meini tað so inniliga, tá ið eg geri tað.

Fyri um trimum árum síðani kom maður inn til mín og spurdi, um eg vildi verða við til at gera ein kristiligan flokk. Eg spurdi, hvørjir kandidatar tað var talan um og var fyrsta navnið Jørmund Vágadal. Triggir vikur seinni kom annar maður á gátt hjá mær í somu ørindum. Eisini spurdi eg henda mann um hvørjar menn, ið talan kundi um sum valevnir, og nevndi hann sum fyrsta mann Jørmund Vágadal.

Svarið eg gav í báðum forum, var tað sama, og tað var eitt korta nei! Eg var javnaðarmaður og har fór eg at verða. Eisini helt

eg við teir, at nú høvdu teir verið við til at øsa Føroya fólk upp við hasum, sum teir kallaðu »Kristur er svarið.« og nú skuldi henda ósingin brúkast politiskt. Tað kundi akkurat passa, at maktgirndin, sum ikki kundi sleppa fram at teimum flokkum teir umboðaðu — tí tað vóru menn eisini úr øðrum flokkum enn sambandsflokkinum — nú skuldi maktgirndin smoyggja seg í ein »kristiligan« ham.

Eisini helt eg við teir, at sømuligir hevði tað verið, um teir fyrst mældu seg út úr sínum flokkum, innan teir fóru undir at arbeiða við at seta nýggjan flokk á stovn.

Hetta, sum teir høvdu at, líktist akkurat innihaldinum í hini greinini hjá Jørmundi Vágadal í Dimmalætting á sinni, sum hann kallaði »Politiskir kavbátar.« har hann segði frá hvussu javnaðarmenn (kommunistarnir) arbeiddu í tí duld, men fyrri ein dag at koma upp úr dýpinum, og sum hin týski kavbáturin undir fyrsta heimsbardaga úti á

Bankanum kom og skeyt alt í sor. Soleiðis fór javnaðarflokkurin at skjóta alt í sor.

Henda hópiseysa propaganda hevur fingið eitt so sjúkligt kristiligt yvirbragd, at fólk við andstygd má venda sær burtur frá hesum, soleiðis sum vit nú eisini siggja, at menn innan sambandsflokkinn eru farnir at gera.

Sjálvandi kann sambandið ikki brúka menn, sum ríða so niðarlaga sum J. V. ger í Dimmalætting nr. 115 fyrri 7. okt. Greinina kallar hann: »Hvat vil løgmaður?« Og heyr hvussu grovan hann tekur til:

»Løgmaður Atli P. Dam hevur skjótt í langa tíð borið upp undir at fáa eitt tjak um hvørvi vit eru kristin ella ikki. Hann hevur í bæði Sosialinum og Dimmalætting beinleiðis argað og stungið menn við, hvussu góður og á hvussu høgum etiskum plani javnaðarflokkurin liggur. Tú sært næstan eitt opinberligt smil av tí óreina slagnum á varrum løgmans«.

Soleiðis var inngangurin og so kemur miðjan,

sum er ein vavstur, men hoyr so endan á greinini:

»At løgmaður, sum annars skuldi verið virður og settur hægr enn vit vanligu, kemur sær so langt niður í runudammin og ber upp undir við kristnini bæði í bløðum og á tingi, tænar honum ikki til rós. At hann við hesum, við síðuna av ferd valpropaganda, ikki smæðist at fornokta fremstu javnaðarmenn her um leiðir, beint soleiðis, sum Pætur á sinni gjörði, visir okkum tvørtur imóti ein mann, ein litlan mann, sitandi í einum alt ov høgum starvi.«

So er hevur nú skrivningin verið í fleiri ár blandað upp við eini andaligan ósing.

Tí skal Sofus Sivertsen, valevni á sambandslistanum hava takk fyrri at hann í Dimmalætting nr. 116 fyrri 10. oktober sigur, at hann tekur avstand frá slíkari skiving, sum hana eg havi vist á. Grein hansara bar yvirskriftina: Samtykki ikki.

Sjálvur vil eg nýta høvi til at takka harra løgmanni, Atla Dam, fyrri tað, sum hann í bløðunum

hefur skrivað, og tað, sum hann á javnaðarfundi norðuri á hotel Norð á Viðareidi segði um kristindómsins steði í samfelagi okkara nú og í framtíðini. Enn einaferð takk!

Nei, eg spennu ikki bein fyrri sonnum bíbilske kristindómi, men eg havi og vil framvegis berjast

imóti óreiðiligum kristindómi, eisini tá ið hann ætlar at klæða seg í »kristiligan« politiskan ham fyrri egð gagn at fremja.

á Klaksvíkar sjúkrahúsi, tann 15/10-78

Henry Andreasen

blaktrandi, doyvandi, mekanisk diskoteksbetanusmusikk, her fólk standa doyvd og rulla á gólvnum uttan møguleika fyrri hugsan ella samrøðu.

Eg spyrji tí: vilja DIMMALÆTTING og politisk og aðrar kreftir nú beina fyrri einum av teim fáu mentanartøkum av internationalum góðskuflokk, sum til er her á

landi? NOYÐIST man so at verða ítróttarhetja ella uppsturt frelstur fyrri at kunna yvirleva mentanarlaga? Skulu eingir aðrir møguleikar vera í Føroyum?

Eg endi við at takka JAZZFELAGINUM fyrri øll tess tiltøk og vóni, at tað kemur at vera til og virka væl í langari framtíð!

Kári Petersen

Eitt sandkorn

»Virðið og stimbríð samvinnuna við Ísland«.

Tað gleddi undirritaða, sum hetta litla sandkorn ætlar at skriva, at siggja í dagblaðnum føroyska 13. oktober 1978 — orðaskifti eftir Jóannes S. Hansen, frá Saltangará.

Samtíðis sum eg vil takka Jóanni fyrri hesi orðini, vil eg minna á, at henda samvinnan kann verða báðum at gagni.

Vit hava júst nú fingið eitt nýtt starvandi Alþing — tað 100., síðan núverandi stjórnskipan Íslands varð skrásett — soleiðis eitt søguligt ting aftaná eitt søguligt val fyrr í summar.

Jóannes er beinrakini í grein síni, men hann sum hetta sandkorn skrivar — vil koma við nekrum fáum

viðmerkingum, nú tit føroyingar eisini skulu velja tykkum eitt nýtt lögting og Landsstýri.

Her á landi hevur nýggj ríkisstjórn tikið við røðrum. Tað eru triggir ólíkir flokkar. Eg loyvi mær at siga, at núverandi ríkisstjórn er samansett av somu stevnumiðum — sum fráfarandi Landsstýri Føroya. Ikki so at skilja — at tað sum her hevur farið fram — júst er tað sama sum í Føroyum. Kortini skulu vit minnast til, at vit menniskju øll eru eins, munurin goymist einans í útliti — vøkstri og framkomu, annars eru vit øll eins.

Um vit skulu taka eitt miðaltal av íslendsku tjóðini og hini føroysku viðvíkjandi siðligheit, loyvi eg mær at siga —

føroyingurin er meira »skikkiligur« ella trúgvandi enn íslendingurin. Hetta kennir undirritaði av egna lívi sínum.

Men fyrri at sleppa øllum slíkum »privatum« — var tað greinin hjá Jóanni vit skuldu nema við.

Nýggja stjórnin íslenska noyðist at berjast við 40 og 50% inflátt. Nýggj figgjarmálaráðharrin íslenski Tómas Arnason, sum júst nú hevur verið í USA á fundi altjóða bankans, kom heim aftur skelkaður, har hann í sjónvarpinum tók við tað, at onnur norðurlond enn Ísland ræðast 7 til 9% inflátt, meðan vit her á landi hava 40 til 50% dýrtíðarfjanda at stríðast við.

Tað er ógvuliga skiljandi at arbeiðsgevarar og virkisleiðarar í Føroyum undrast henda »økonomiska politikkin« ella vit skulu heldur siga, hetta óskilið.

Tað, sum vit kunnu samarbeiða um íslendingar og føroyingar — er í grundini øllum viðvíkjandi okkara búskapi. Tað er nevniliga soleiðis háttáð her á okkara jørð — at landfrøðiliga kunnu vit ikki tosa um samband við nakran annan betri — enn okkara imillum. Hesum landfrøðiliga sambandi fylgir fiskifrøðiligt samband, sum er grund-

stuðulin undir búskapi føroyinga og íslendinga.

Soleiðis er hetta samband frá náttúrunnar hond ein beinleiðis ávisan á, hvat samband vit ófrávikiliga hava brúk fyrri nú og komandi.

At rokta hetta samband er lívsneyðugt fyrri okkum øll. Tað nyttar einki at tosa um 200 sjómil — sum nakað privatmál hjá íslendingum ella føroyingum. Fiskifrøðiliga er hetta »nonsens«.

Fiskurin lurtar ikki eftir einum føroyskum ella einum íslenskum fiskimálaráðhara, men hann lurtar eftir teimum báðum — tá teir standa saman.

Á hesum øki siggja vit, hvat skaparin sjálvur ætlar okkum at gera, tí tess at rokta garðin okkara væl og virðiliga.

At menniskjuni sjálvi stovna eitt »ríkisfelag« og kalla seg »tjóð« er eins sjálvsagt sum kona og maður gifta seg og stovna familju.

Hetta blivu kanska mong orð um lítið, kortini eitt sandkorn.

Tað vit kunnu tosa saman um — meira enn fiskifrøðiligar spurningar, er orka og dálking av okkara umhvørvi. Seinast ikki siðst ØKONOMISKA politikkin. Íslendingar kunnu læra ómetaliga nógv av føroyingum, hvussu rættur umgangur

við peningi gevur rætta mynd av fyrmyndar húsráðhaldinum. Hetta kunnu vit íslendingar siggja í Føroyum.

Føroyingar hava átt ta eydna — hesi seinastu fyra árin — at Føroya Landsstýri við løgmanni Atla P. Dam á odda — hava flutt tykkum fram og upp á eitt slíkt »plan« — sum mangur fremmandur undrast.

Hann sum hetta skrivar — undrast ikki. Tað sum býr undir hesum øllum — er fyrst og fremst trúfesti og góða hjartalag føroyingsins, hetta hann hevur fingið í veggugávu. Ríkisdómið kring føroysku oyggjarnar er mikið, men harður streymur rennur millum hesar. Við daglig-

ari rósemi og viljanum til at bjarga sær sjálvum — hevur føroyski sjómaðurin eins og tann íslenski uppihildið samfelagnum.

Tað er tí — manningin á brúnni (uppi á landi) sum avger hvussu ágóðanum verður sáað aftur. Við einum nýggjum íslenskum tingi og ríkisstjórn, skal tað verða ynski mitt, at íslendingar um komandi framtíð kunnu leita til bróðurin í Føroyum — og læra — hvussu rættur økonomiskur politikkur eigur at leggjast til rættis.

Við ynskinum um eitt eydnuríkt úrslit 7. november næstkomandi fyrri føroysku tjóðini.

Vinarligast,

Vestarr Ludvíksson

Landssjúkrahúsið

3800 Tórshavn

Søkt verður eftir laboranti til rannsóknarstovuna til 1. desember 1978. Arbeiddstíðin er 40 tímar aðruhvørja viku. Tilkallivakt umleið einaferð um vikuna. Løn sambært sáttmálanum.

Umsókn verður at senda til umsóknarmannin innan 15. nov. 1978.